

PROCES-VERBAL nr. 2
al ședinței Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din 14 ianuarie 2025
(ședință online)

Au participat :

Membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător:

Vladislav Caminschi	-	Vicepreședintele Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova
Inga Pascal	-	Asociația Investitorilor Străini (FIA)
Carolina Linte	-	Director executiv al Asociației Patronale Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate Lapte
Eugen Cozmulici	-	Asociației Businessului European din Moldova EBA
Diana Russu	-	Camera de Comerț și Industrie
Elena Bejenaru	-	Federația Patronală a Constructorilor, Drumarilor și a Producătorilor Materialelor de Construcție Condrumat
Victor Baci	-	Asociația Patronală Camera de Comerț Americană din Moldova
Adrian Șervan	-	Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC
Valentina Chiper	-	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Roman Gapeev	-	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Silvia Muntean	-	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Galina Petrachi	-	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Dumitru Vleju	-	Ministerul Afacerilor Interne
Rodica Brăguța	-	Ministerul Finanțelor
Corina Cristea	-	Ministerul Justiției
Mariana Gîncu	-	Ministerul Sănătății

Responsabili din cadrul autorităților publice centrale:

Daniela Furtună	-	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Petru Jalba		Ministerul Afacerilor Interne
Grigore Baltag	-	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Maria Leahu	-	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Experți ai Secretariatul Evaluării Impactului de Reglementare:

Oleg Chelaru		Expert Secretariatul Impactului de Evaluare
Victor Ermurachi		Expert Secretariatul Impactului de Evaluare
Nicolae Boțan		Expert Secretariatul Impactului de Evaluare

1. Examinarea notei de fundamentare și a proiectului de lege privind modificarea unor acte normative

Autor: Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Au luat cuvântul:

dna Daniela Furtună

A menționat că proiectul actului normativ a fost elaborat în scopul facilitării condițiilor de dezvoltare a afacerilor și vizează procesele aferente întregului „ciclu de viață” a unei și a aspectelor aferente colaborării cu autoritățile de stat și instituțiile bancare. Proiectul urmărește în calitate de finalități excluderea barierelor administrative, cerințelor nejustificate sau depășite, astfel fiind diminuate costurile pentru agenții economici în activitatea de întreprinzător.

Proiectul hotărârii Guvernului propune modificarea unui șir de legi, prin care se va atinge scopul de simplificare a activităților antreprenoriale și activităților aferente proceselor organizaționale:

1. În scopul stimulării activismului economic al persoanelor fizice, trecerii la activități antreprenoriale clasice, sub formă de persoană juridică, eliminării barierelor birocratice și ținând cont că capacitățile de monitorizare a respectării legislației de către autoritățile competente au crescut considerabil în ultimele decenii, se propune completarea Legii nr. 845/1992 cu articolul 331 “Specificul transformării unor forme de antreprenariat”.

Adițional, este propusă excluderea din Legea nr. 845/1992 a interdicției de înregistrare a întreprinderilor de către persoane, pe numele cărora au fost înregistrate întreprinderi care nu funcționează și care nu au fost lichidate în modul stabilit de lege sau care au datorii la bugetul public național. În urma modificării înregistrarea unei întreprinderi va fi interzisă doar persoanelor

2. Se propune excluderea limitei de plată a dividendelor intermediare la perioade trimestriale și semestriale cu condiția contrapunerii a sumelor plătite în decursul exercițiului financiar și a celor calculate urmare a aprobării situațiilor financiare anuale.

3. Codul Civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 și Legea nr. 220/2007:

a) se propune excluderea obligației de publicare în „Monitorul Oficial al Republicii Moldova” a anunțului privind modificarea sediului, a denumirii Societății și de inițiere a procesului de lichidare. Obligația de publicare a informației în Buletinul electronic revine organului de înregistrare;

b) modificarea Legii stabilind majorarea termenului pentru înregistrarea modificărilor în informațiile întreprinderii de la 30 zile la 60 zile.

c) se propune modificarea art.12 unde pe lângă solicitarea prezentarea situației financiare a persoanei juridice străine potrivit ultimei perioade de raportare să fie inclus și posibilitatea depunerii unui „certificat de bonitate, emis de banca comercială în care persoana juridică străină are conturi bancare”

d) stabilirea în art.12, alin. (3/1) a referinței corectă la lit.a) și b) de la alin. (3) al aceluiași articol.

e) modificarea termenului pentru informarea organului de înregistrare în privința numirii lichidatorului: de la 3 zile la 7 zile.

f) abrogarea obligației de a păstra în Registrului de stat (RSUD) a informațiilor irelevante privind date cu privire la deschiderea, modificarea, suspendarea și închiderea conturilor bancare curente și cu privire la datoria față de bugetul public național.

g) Modificarea art.7 (1) în sensul că declarație să fie solicitată doar în cazurile când legile speciale prevede obligația de a deține un asemenea aviz/aprobare prealabilă pentru unul sau mai multe domenii preconizate de activitate, iar verificarea informației este în sarcina organului de înregistrare

4. Modificarea Legii nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice. Se propune ca notificarea către Agenția Națională pentru Sănătate Publică (ANSP) privind structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare și de servire a mesei (cod CAEM 55.10) să fie realizată prin mijloace electronice de către Autoritatea Publică Locală (APL), odată cu emiterea înștiințării de recepționare a notificării activității de comerț. Acest proces va fi inițiat conform prevederilor Legii nr. 231/2010 privind comerțul interior, simplificând astfel procedurile și reducând povara administrativă asupra

operatorilor economici. Propunerea este direcționată pentru a rezolva problema dublării notificărilor prin integrarea electronică a notificării către ANSP prin intermediul APL.

5. Se propune modificarea Legii nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior:

a) facilitarea interdicției de amplasarea a obiectelor comerciale în incinta încăperilor locative pentru genuri de activitate, practicate preponderent de IMM, deținători de patentă de întreprinzător sau sub forma de activitate independentă cu risc scăzut de a crea deranj prin activitatea sa locuitorilor blocului locativ și a caselor individuale de locuit. Această modificare urmărește stabilirea unor condiții mai avantajoase și simplificate pentru amenajarea spațiilor destinate dezvoltării afacerilor mici la etapa inițială, inclusiv prin minimizarea investițiilor inițiale necesare pentru închirierea acestor spații. Un astfel de aspect poate fi decisiv pentru antreprenorii debutanți;

b) modificarea în sensul percepției plății pentru notificare de comerț la eliberarea de autoritatea administrației publice locale a înștiințării de recepționare. Confirmarea plății se va efectua pe suport fizic (de hârtie) sau electronic, prin suplinirea dosarului SIA RSUD. Consecvent, se propune abrogarea temeiului de respingere a notificării în legătură cu neprezentarea dovezii de plată la depunere;

c) abrogarea cerințelor speciale legate de personal în comerț și alimentație publică. Astfel se propune de a exclude cerințele de prezență a unei forțe de muncă capabile să presteze serviciile în cadrul unităților comerciale și de alimentație publică și să posede pregătire profesională în domeniul comerțului, alimentației publice și igienei, deoarece unele cerințe nu sunt relevante, iar altele, precum în domeniul alimentației, sunt reglementate prin reglementări speciale.

6. Se propune modificarea art. 32 din Legea nr. 62/2022 cu privire la publicitate prin care solicitanții autorizației de amplasare a publicității exterioare vor fi exceptați de obligația de a obține acordul proprietarilor blocului locativ în cazul amplasării condiționate a dispozitivului publicitar pe pereții încăperilor în care agentul economic își desfășoară activitatea, dacă publicitatea nu depășește limitele fațadei menționate și nu îngreunează vizibilitatea și nu creează alt deranj locatarilor.

7. Se completează în Legea nr. 202/2017 cu privire la activitatea bancară la art. 95 conform cărora se obligă băncile comerciale în scopul efectuării procedurilor de raportare a informației necesare pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului:

- să utilizeze informații din sursele registrelor de stat pentru verificarea documentelor de identitate persoanelor fizice și persoanelor juridice și tranzacțiilor;

- să accepte în interacțiunea cu clienții documente în forma de documente electronice

8. În Codul transporturilor rutiere, la art.153 alin.(1) lit.j1) se propune amânarea perioadei de intrare în vigoare a obligației de dotare cu sisteme de pozițională globală până în 2027, astăzi fiind stabilită pentru 1 ianuarie 2025.

9. În art.9 din Legea nr.1384/2002 cu privire la rechizițiile de bunuri și prestările de servicii în interes public se propune eliminarea obligațiilor întreprinderilor să țină evidența bunurilor rechiziționabile. Pentru ținerea evidenței bunurilor rechiziționabile și disponibilului forței de muncă, autoritățile administrației publice obțin informațiile necesare cu privire la bunuri și persoane din sursele informaționale de stat, prin intermediul platformei de interoperabilitate, în conformitate cu Legea nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate.

10. Modificări la Legea nr.257/2013 privind resortisanții statelor terțe care au obligația deținerii unei vize și resortisanții statelor terțe care sunt exonați de obligativitatea deținerii unei vize la traversarea frontierei de stat a Republicii Moldova.

11. Se propune completarea Legii nr. 1100/2000 cu art. 5 (prim) în următoarea redacție: „ Prin derogare de la prevederile lit. a), a1), b), h), i) al art. 5, 13, 17 alin. (1), 18, pensiunile turistice și agroturistice, casele rurale și satele de vacanță ce prestează servicii de alimentație publică, băutura spirtoasă destinată consumului uman direct produsă în condiții de casă poate fi comercializată cu amănuntul în cadrul structurii de cazare turistică și/sau servită consumatorilor finali cu respectarea prevederilor art. 6 alin. (6).”.

12. Anularea certificatului sanitar-veterinar pentru animale, altor documente (mișcarea pe interior se va face doar prin E-ANSA) prin modificarea Legii nr. 231/2006 și Legii nr. 221/2007.

13. Se propune extinderea activităților economice pentru care nu este necesar de a avea contractul de angajare/prestare servicii încheiat cu un medic veterinar prin modificarea Legii nr. 221/2007.

14. Se propune excluderea obligativității avizării de către ANSA a proiectelor pentru întreprinderile care cad sub incidența domeniului sanitar-veterinar și siguranța alimentară prin modificarea Legii nr. 221/2007.

15. Se propune modificarea Legii nr. 221/2007, fiind anulat certificatul sanitar-veterinar pentru carne și alte produse de origine animală pe plan național (la export rămâne).
16. Se propune modificarea Legii nr. 160/2011, și anume Autorizația sanitar-veterinară de funcționare și Certificatul de înregistrare în domeniul siguranței alimentelor să fie eliberate pe o perioadă nedeterminată (ANSA are aprobat planul anual al controalelor de stat, iar unitățile autorizate sanitar-veterinar sunt verificate trimestrial/semestrial).
17. Se propune modificarea Legii nr. 160/2011, și anume majorarea termenului de valabilitate pentru autorizația sanitar-veterinară pentru mijloacele de transport de la 1 an la 5 ani.
18. Se propune excluderea obligativității producătorilor produselor vitivinicole de a face parte din Sistemul de depozit pentru ambalaje prin modificarea Legii privind deșeurile nr. 209/2016.
19. Se propune modificarea Legii nr. 27/2017, și anume digitalizarea procesului de raportare a prețurilor carcaselor animalelor conform art.8 din Legea respectivă, eliminând raportarea conform unui model de raport ANSA.

Solicită susținerea proiectului și a notei de fundamentare.

dl Roman Laduș, Consiliul Economic de pe lângă Prim ministru

A menționat că acest proiect a fost un efort comun din partea mai multor parteneri de dezvoltare inclusiv cu suportul Consiliului Economic și a experților SEIR.

dl Oleg Chelaru

A menționat că acest proiect este o continuitate la ceea ce s-a lucrat anul trecut cu pachetele de dereglementare, care au fost bazate pe propunerile parvenite la mediul de afaceri în baza unor procese mai ample. Solicită membrilor de a se expune pe marginea proiectului, dacă sunt propuneri de îmbunătățire sau obiecții.

dna Silvia Muntean

A menționat că din partea MIDR sunt 2 obiecții la propunerile de modificare a Codul transporturilor rutiere și a Legii nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior.

Informează că se atestă anumite vulnerabilități la modificarea unui articol din dispoziții finale și tranzitorii din Codul transporturilor rutiere pentru că MIDR deja a inițiat modificarea a unui șir de acte normative în baza Codului la un termen scadent, la un termen care deja a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2025, or se modifică art.153 alin.(1) lit.j1), care indică că: *prevederile ce țin de obligativitatea dotării cu sisteme de poziționare globală (GPS) a vehiculelor antrenate la transportul rutier de persoane prin servicii regulate se pun în aplicare de la 1 ianuarie 2025.*

Atenționează că conform Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, după modificările operate la 5 iulie 2024, și anume art. 56 alin. (3¹) data intrării în vigoare a actului normativ publicat poate fi modificată doar până la survenirea momentului intrării în vigoare a acestuia.

Această modificarea a termenului urma a fi operată până la data de 1 ianuarie 2025. În acest sens menționează că MIDR a elaborat deja un proiect de Hotărâre de Guvern cu număr unic 1125/MIDR/2024, care deja a fost anunțat în ședința Secretarilor Generali, a fost lansat în avizare și prin acest proiect sistemul EGPS este integrat în sistemul EBILET. Prin acest proiect MIDR a decis integrarea funcționalităților EGPS în subsistemul informațional EBILET. Conform acestui concept monitorizarea va fi posibilă doar în timpul cursei și vor fi posibile doar 2 scenarii specifice în momentul activării biletelor și o dată pe minut pe parcursul desfășurării cursei. În alte cazuri aplicația mobilă nu va colecta și nu va transmite date GPS și astfel va fi protejată identitatea conducătorilor auto cât și a pasagerilor, respectiv propune revizuirea acestor 2 puncte.

dl Roman Laduș

A informat că modificările care țin de domeniul transporturilor rutiere au fost discutate de mai multe ori în diferite cu participarea secretarului de stat dl Mircea Păscăluță și au fost agreeate modificările propuse. Sistemul de fapt încă nu există, este concept și urmează să fie creat sistemul și până la crearea sistemului era ideea de a fi amânată survenirea acestor obligații care nu au sens fără sistem. Din aceste se propune amânarea intrării în vigoare.

dl Nicolae Boțan

A informat că aceste modificări au la bază solicitările mediului de afaceri, relatează că este de acord cu cele expuse de dna Muntean Silvia, dar Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative permite modificarea dispozițiilor finale și tranzitorii, dar evident nu după data intrării în vigoare, se propune includerea unui punct separat prin care prevederea dată va intra în vigoare la 2027.

dna Silvia Muntean

A relatat că MIDR se va expune prin aviz referitor la cele propuse, inclusiv se va face trimitere și la proiectele actelor normative care deja au fost elaborate de către MIDR.

Totodată referitor la modificarea Legii nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior, prin care se propune ca la blocurile locative se va permite desfășurarea unor activități comerciale. Relatează că aceste blocuri au destinație locativă, iar în momentul în care vor fi prestate anumite servicii comerciale, atunci va exista riscul de a crește sarcina de energie termică, electrică pentru acel bloc. Vor fi utilizate utilaje zgomotoase, produse cosmetice și chimice care va genera și un flux mare de oameni, iar blocul respectiv este doar pentru locuințe, iar schimbarea destinației va crea anumite riscuri pentru locatari.

dna Carolina Linte

A relatat că mai există un risc la colectarea la rețelele de ape uzate și atunci poate să fie obligatoriu de a instala stație de preepurare, iar spațiile nu permit conectarea la stațiile de epurare care va crea un disconfort și o presiune asupra rețelelor de utilizare a apelor uzate.

dna Diana Russu

A informat că aceasta propunere este doar pentru amplasarea unităților cu profil alimentar nu și cele tehnice, în alineatul care este acum vigoare se menționează despre blocuri locative și case individuale, la parter, consideră că este necesar de a păstra noțiunea de parter.

dna Elena Bejenaru

A relatat că FP CONDRUMAT consideră necesară eliminarea din pct.2.2 a primei propoziții, deoarece modificările și completările propuse în proiectul de lege nu țin numai de „aspectele aferente colaborării cu autoritățile de stat și instituțiile bancare”. Credem că propoziția a 2 din același punct trebuie dezvoltată cu evidențierea sectoarelor pentru care se propun modificările respective.

În pct. 5 din compartimentul „Probleme specifice...” rugăm să prezentați opinia administratorilor de locuințe, în special celor aflate în blocuri locative. Nu este absolut acceptabilă formularea necesității modificării legii fără aducerea unor statistici plauzibile. Menționăm că în partea (1) din art.5 al Legii 75/2015 este stipulat clar că ”Locuințele sunt destinate pentru domicilierea persoanelor”. Utilizarea locuințelor în alte scopuri propunem să fie efectuată conform prevederilor art.6 „Schimbarea destinației locuințelor”.

Rugăm autorii proiectului să solicite opinia Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale în acest sens.

De asemenea, consideră inoportună modificarea normei din Legea 62/2022, cu atât mai mult că norma este destul de lejeră. Un acord scris al proprietarilor sau reprezentanților acestora urmează a fi obținut de agentul economic. Consideră că indicatorii tehnici pot fi introduse într-un regulament sau ghid în construcții. Pe lângă această în Notă nu sunt trimiteri la datele analizei a situației existente (de cine a fost efectuată și când o asemenea analiză).

FP CONDRUMAT consideră necesară explicarea amplă a situației prevăzute în Legea 221/2007 privitor la obținerea avizului de coordonare a documentației tehnice, cel puțin unele statistici privitor la termenii de eliberare a unor asemenea avize (câte cazuri, timpul depășit, etc.). Propunem în textul proiectului de lege după cuvintele „cadrul legal” să fie introduse cuvintele „în domeniul construcțiilor”. Informăm autorii că există NCM C.03.01:2015 „Construcția complexelor animaliere. Norme de proiectare”. Rugăm să fie explicată intenția de a elabora ghidul bunelor practici pentru care tipuri de activități. Dacă există necesitatea de elaborare a unui Cod practic în construcții propunem autorilor să se adreseze Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale pentru efectuarea lucrării.

dna Carolina Linte

A relatat că se fac modificări la Legea nr. 221/2007, Legea nr. 1100/2000, Legii nr.27/2017, iar proiectul dat nu a fost consultat cu Asociația Producătorilor de Lapte. Solicită o ședință de lucru pentru definitivarea proiectului.

dl Vladislav Caminschi

A relatat că referitor la amplasarea unităților comerciale la parterul blocului, consideră că mediul de afaceri este în drept să decidă împreună cu locatarii dacă să fie amplasată o unitate sau nu.

dl Roman Laduș

A solicitat prezentarea recomandărilor și obiecțiilor pentru a fi analizate și îmbunătățit proiectul de lege.

dl Vladislav Caminschi

A solicitat organizarea unei ședințe de lucru pentru discutarea tuturor aspectelor invocate.

***S-a decis:** nota de fundamentare și proiectul se susține cu obiecții și recomandări (12 – se susține cu obiecții și recomandări; 4 - se susține).*

- 2. Examinarea notei de fundamentare și a proiectului Hotărârii Guvernului** cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 206/2023 cu privire la aprobarea regulamentelor și a regulilor din comerțul interior și abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 88/2014 cu privire la punerea în aplicare a plăcilor cu număr de înmatriculare pentru vehiculele destinate transportului public de călători

Autor: Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

dna Daniela Furtună

A menționat că proiectul conține următoarele soluții:

1. Abrogarea prevederilor din Regulile de desfășurare a activității de comerț aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 206/2023, care țin de procesarea datelor cu caracter personal și care fac obiectul altor acte normative și pot crea confuzie și norme juridice conflictuale

- Acordarea dreptului de amplasare condiționată a unităților cu profil alimentar în case individuale de locuit. La Anexa nr. 4

a) la punctul 5, cuvintele „sau în case individuale de locuit” se exclud.

b) se completează cu pct. 51 cu următorul cuprins:

„51. Amplasarea unităților cu profil alimentar în case individuale de locuit poate fi efectuată cu acordul scris al proprietarilor.”.

- Aprobarea unor norme de trimitere la legea sectorială în domeniul igienei produselor alimentare, și anume la Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor și Legea nr. 296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare.

- Aprobarea permisiunii condiționate de aducere la festivități a produselor culinare și băuturilor, procurate de la terț.

2. Pentru eliminarea obligației deținerii plăcuțelor de înmatriculare galbene se propune abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 88/2014 cu privire la punerea în aplicare a plăcilor cu număr de înmatriculare pentru vehiculele destinate transportului public de călători Această măsură va simplifica procedura de trecere/includere a unității de transport dintr-o autorizație în alta și pentru a diminua cheltuielilor nejustificate suportate de operatorii de transport.

Solicită susținerea proiectului și a notei de fundamentare.

dna Silvia Muntean

A menționat că la **pct.2** din proiectul hotărârii, prin care se propune **abrogarea Hotărârii Guvernului nr.88/2014**, exprimă obiecții și evidențiază că actul normativ a fost aprobat ca o măsură necesară pentru combaterea transportului ilicit de persoane.

În acest context, subliniază că simpla abrogare nu soluționează careva problemă, nu clarifică regimul juridic al numerelor de înmatriculare cu fond galben deja instalate pe vehicule, nu reglementează faptul dacă acestea rămân în continuare valabile sau dacă operatorii de transport sunt obligați să le preschimbe.

În acest sens, atenționează că eventuala preschimbare din numere de înmatriculare cu fond de culoare galbenă în cele cu fond de culoare albă, presupune o povară financiară și cheltuieli suplimentare nejustificate pentru operatorii de transport rutier de persoane, inclusiv în regim de taxi, aceste măsuri nefiind argumentate suficient de autor.

Mai mult ca atât, argumentul expus în **Nota de fundamentare la proiect (compartimentul 3.1.)** că, *eliminarea obligației deținerii plăcuțelor de înmatriculare cu fond galben va simplifica procedura de trecere/include a unității de transport dintr-o autorizație în alta* este eronată și nu corespunde prevederilor cadrului normativ din domeniu.

Prin urmare, autorul urmează a examina alternativa de a îmbunătăți și consolida mecanismul actual referitor la punerea în aplicare a plăcilor cu numere de înmatriculare cu fond galben, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale fiind deschis în a acorda suport instituțional acestui scop, dar nu a abroga Hotărârea Guvernului nr.88/2014, or această acțiune doar creează un vid normativ.

Menționează că se impune aducerea unor **argumente suplimentare în Nota de fundamentare la proiect**, care să releve impactul economico-financiar al acestei măsuri, precum și consultarea asociațiilor patronale din domeniul transporturilor, inclusiv a Patronatului Transporturilor Auto de Pasageri și Bagaje în Regim de Taxi referitor la proiectul vizat.

dl Roman Laduș

Menționează că au fost mai multe ședințe la acest subiect, care a fost susținut de către MIDR și alți participanți. Urmează să primim avizul MIDR.

dna Daniela Furtună

A relatat că se vor reanaliza prevederile propuse și se va veni cu o soluție optimă pentru toți.

S-a decis: *nota de fundamentare și proiectul se susține cu obiecții și recomandări (11 – se susține cu obiecții și recomandări; 4 - se susține; 1 – nu se susține).*

3. Examinarea notei de fundamentare și a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător)

Autor: Deputați în Parlament: D.Caraman, O.Reidman, V.Voronin

dl Oleg Chelaru

A menționat că Nota de fundamentare este examinată cu scopul de a identifica nivelul de corespundere a acesteia cu principiile și cerințele de formă și conținut prevăzute de Legea nr.100/2017 privind actele normative și Metodologia de analiză a impactului de reglementare aprobată prin Hotărârea de Guvern nr.574/2024.

Proiectul este analizat prin prisma principiilor de reglementare ale activității de întreprinzător stabilite în Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, alte legi care conțin principii de reglementare a activității de întreprinzător (Legea nr.160/2011, Legea nr.131/2012, Legea 161/2011 ș.a.) și altor acte legislative aferente.

Informația din Notă este expusă foarte sumar, iar în unele compartimente informația în genere lipsește ceea ce contravine atât Legii nr.100/2017, cât și HG nr.574/2024¹. În unele secțiuni se menționează o singură informație legată de costul "certificatelor" de 167 milioane lei suportate anual de agenții economici care este o povară financiară semnificativă. Prin urmare se recomandă revizuirea și completarea Notei cu mai multă informație analitică la mai multe compartimente esențiale din NF.

În secțiunea 2.2. se recomandă de evidenția clar problema și a descriere cu date/cifre a situației actuale²: numărul anual de declarații sau documente depuse de persoanele juridice pentru identificarea beneficiarilor efectivi; valoarea totală estimată a costurilor suportate de agenții economici (se estimează 167 milioane lei anual, însă cifră dată se referă la toți agenții economici care urmează să se conforme obligației de informare, respectiv urmează a fi clarificată de ce se indică ca anual) explicând modul în care aceasta reprezintă o povară financiară semnificativă; diferențele de impact asupra diferitelor tipuri de persoane juridice (IMM-uri, ONG-uri etc.); descrierea în detaliu a procedurii curente și lacunele existente care justifică modificările legislative; evidențierea interesului public al acestor proceduri și a lipsei unui mecanism pentru acoperirea costurilor din bugetul public.

La capitolul impacturi urmează a fi revizuit impactul asupra sectorului public (la moment se indica lipsa de impact). Înafara de impactul asupra cheltuielilor bugetare (acoperirea cheltuielilor aferente actualizării documentelor privind identificarea beneficiarilor efectivi din bugetul de stat) proiectul va avea impact administrativ. Restituirea sumelor achitate anterior de agenții economici necesită un mecanism administrativ și resurse financiare semnificative, ceea ce determină o creștere a cheltuielilor publice. Agenția Servicii Publice (ASP) va fi responsabilă pentru gestionarea cererilor de restituire și procesarea documentației aferente ce implică: resurse suplimentare pentru personalul care va analiza cererile și documentele justificative; sistem informatic sau adaptarea celui existent pentru a facilita procesul de restituire; personalul din instituțiile implicate va avea un volum de muncă suplimentar pentru implementarea noilor măsuri, inclusiv verificarea cererilor de restituire, eliberarea documentelor gratuite și gestionarea registrelor. La fel trebuie menționate și posibile riscuri pentru sectorul public: suprasolicitarea instituțiilor ar putea genera întârzieri în eliberarea documentelor și în procesul de restituire.

Deși în secțiunea 6 (avizarea/consultarea) se indică "nu necesită" conform Legii nr.100/2017 și HG 574/2024 procesul de consultare este unul esențial și obligatoriu în procesul de legiferare.

Afirmația din Secțiunea 9 a Notei de fundamentare, conform căreia „nu este necesar de capacități de competență, materiale, umane etc.”, este eronată și trebuie corectată, având în vedere că implementarea proiectului va necesita resurse umane, materiale, tehnologice și financiare.

Inițiativa dată în principiu este una benefică pentru mediul de afaceri deoarece vine să elimine costurile legate de procedura de declarare a beneficiarilor efectivi. Totodată redacția actuală ridică mai multe semne de întrebare și urmează a fi revăzută/ajustată pentru a corespunde principiile oportunității, coerenței, consecutivității, stabilității și predictibilității normelor juridice.

1. În ceea ce ține de modificarea Legii nr.308/2017 privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului:

- Redacția actuală a proiectului prevede completarea articolului 9 cu alineatul (6) și articolului 14 cu alineatul (3), însă aceste articole conțin deja alineatele menționate. Este necesară verificarea și indicarea exactă a numerotării corespunzătoare a noilor alineate propuse, astfel încât să se evite suprapunerea cu cele existente.

- se propun următoarele norme: "Cheltuielile aferente eliberării, emiterii și actualizării documentelor și certificatelor privind identificarea beneficiarului efectiv sunt acoperite integral din bugetul de stat. Agenții economici sunt exonerati de orice taxe sau plăți aferente acestor proceduri.Agenții economici care au achitat taxa pentru eliberarea certificatelor privind identificarea beneficiarilor efectivi, după data de 1 ianuarie 2024 au dreptul la restituirea integrală a sumei achitate".

În acest context trebuie de revizuit și reformulat textul din proiect deoarece:

-nu-i clar care concret articole și alineate se doresc a fi modificate/completate;

- procedura actuală de informare a beneficiarilor efectivi nu prevede eliberarea sau emiterea de "certificate" privind identificarea beneficiarului efectiv, ci presupune o declarație depusă electronic la ASP, iar ASP efectuează modificările necesare în Registrul de Stat al Unităților de Drept (RSUD).

¹ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=144682&lang=ro

² Careva informație poate fi preluată și de pe pagina web al ASP - <https://www.asp.gov.md/ro/media/2024-12-18>

- în ceea ce ține de ”cheltuieli aferente” ele nu sunt pentru eliberarea ”certificatelor” ci pentru serviciile ASP de verificare, înregistrare și actualizare a datelor din Registrul de stat al unităților de drept care de fapt sunt stabilite în anexa la Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali. Prin urmare amendamente urmează a fi făcute și la anexa din Legea nr.220/2007 care expres prevede taxele pentru această procedură.
- se menționează că ”agenții economici” sunt exonerați de astfel de taxă, deși Legea nr.308/2017 utilizează termenul de ”persoane juridice” și ”întreprinzători individuali”.
- proiectul prevede că se va restitui taxa la acei agenți economici care au plătit-o după data de 1 ianuarie 2024, însă obligația de a prezenta informația și efectua plata a apărut din momentul intrării în vigoare a Legii nr.66 din 30.03.23, adică din 01.07.23.

2.În ceea ce ține de Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător:

- Se propune la articolul 5, alineatul (3), după cuvintele ”bariere administrative și financiare” se completează cu cuvintele: ”inclusiv obligațiile legate de îndeplinirea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, dacă acestea nu sunt orientate direct spre obținerea unui beneficiu economic pentru sectorul privat”.

Analizând redacția în vigoare a articolului 5 ai Legii nr.160/2011, acesta nu este împărțit în alineate (nu există alineatele (1), (2) sau (3)). Prin urmare, nu este clar unde se dorește introducerea completării propuse. Formularea propusă presupune o completare după cuvintele „bariere administrative și financiare”, însă aceste cuvinte nu sunt regăsite în textul legii în vigoare. La fel în cazul precizării articolului care se dorește a fi modificat nu este clară sintagma ”sunt orientate direct spre obținerea unui beneficiu economic pentru sectorul privat” din textul propus. Este neclar cine și cum va determina dacă obligațiile internaționale „nu sunt orientate direct spre obținerea unui beneficiu economic pentru sectorul privat”. Această formulare lasă loc interpretărilor subiective.

- Articolul 12 se completează cu un nou alineat (4) cu următorul cuprins: ”Toate documentele prevăzute de angajamentele internaționale și solicitate agenților economici exclusiv în interesul statului sunt furnizate gratuit”.

Analizând redacția în vigoare a articolului 12 ai Legii nr.160/2011, acesta nu este împărțit în alineate (nu există alineatele (1), (2) sau (3)). Prin urmare, nu este clar unde se dorește introducerea completării propuse. La fel, este discutabil dacă norma dată urmează a fi inclusă în Legea nr.160/2011 deoarece autorii se referă la ”toate documentele”, iar legea are ca obiect de reglementare – actele permissive (nu toate documentele sunt acte permissive). Totodată, formularea „exclusiv în interesul statului” este dificil de aplicat, deoarece nu există criterii clare pentru a stabili ce reprezintă „exclusiv” interesul statului. Acest lucru poate genera confuzii și interpretări subiective.

Concluzie: Proiectul, deși la nivel de concept este unul benefic mediului de afaceri, necesită a fi revăzut/ajustat pentru a fi conform cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător.

Nota de fundamentare nu conține suficiente informații pentru a stabili oportunitatea tuturor soluțiilor propuse în proiect, la fel nu conține toată informația și analiza necesară, astfel corespunde parțial cu cerințele metodologice prevăzute de Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Au fost înaintate propuneri în scris de la ”MOLDCELL” S.A. pe marginea Proiectului Lege

„Cu privire la modificarea unor acte normative (Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător)

Nr. ord.	Textul din actul normativ existent/textul proiectului de Lege	Comentarii/Propuneri/Concretizări
1.	Art. 5 alin. (2) litera a) din Legea nr. 308/2017 a) identificarea și verificarea identității clienților în baza actelor de	Proiectul de Lege prevede acoperirea cheltuielilor legate de identificarea beneficiarului efectiv.

	identitate, precum și a documentelor, a datelor sau a informațiilor obținute dintr-o sursă sigură și independentă, inclusiv, dacă sunt disponibile, a mijloacelor de identificare electronică, a serviciilor de încredere relevante sau a oricărui alt proces de identificare sigur, la distanță sau electronic, reglementat, recunoscut, aprobat sau acceptat de organele cu funcții de supraveghere;	În acest context, propunem ca și cheltuielile legate de identificarea clientului să fie acoperite din bugetul de stat. Pentru a reflecta această propunere, rugăm să fie completat art. 5 alin. (2) litera a) cu o nouă propoziție: <i>...Cheltuielile aferente accesării registrelor de stat pentru identificarea și verificarea identității clienților sunt acoperite integral din bugetul de stat. Entitățile raportoare sunt exonerate de orice taxe sau plăți aferente acestor accesări.</i>
2	Art. 5 alin. (2) litera b) din Legea nr. 308/2017	Pentru a realiza scopul proiectului de Lege, rugăm să fie completat art. 5 alin. (2) litera b), cu o nouă propoziție, în următoarea redacție: <i>...Cheltuielile aferente accesării registrelor de stat pentru identificarea beneficiarului efectiv sunt acoperite integral din bugetul de stat. Entitățile raportoare sunt exonerate de orice taxe sau plăți aferente acestor accesări.</i>

Se susține proiectul de lege inițiat, din următoarele considerente:

În ultimii ani modelul de business al prestatorilor de servicii de plată nebancari a fost supus unor transformări majore ca urmare a noilor reglementări. Deși aceste schimbări au aliniat activitatea acestora la standardele bancare, posibilitățile de generare a veniturilor au rămas limitate, spre deosebire de bănci (atragere depozite, depozite overnight la BNM, bancassurance etc).

Companiile au fost nevoite să își adapteze constant procedurile și investițiile în tehnologii pentru a se alinia la un cadru legal în continuă schimbare.

Mai jos sunt prezentate câteva dintre cele mai importante modificări ale cadrului legal, care au fost implementate într-un interval foarte scurt de timp.

- În 2023, legislația națională a impus o interdicție completă asupra conturilor de plată neidentificate, deși normele europene permit anumite excepții. Această decizie a generat o povară administrativă semnificativă pentru prestatorii de servicii de plată, care au fost obligați pe lângă activitatea curentă, să identifice și să re-verifice întreaga bază de clienți într-un interval scurt de timp.

Conformarea a impus prestatorilor costuri financiare semnificative și neprevăzute, aferente achiziției de software și proceselor de integrare.

- Aprobarea cu întârziere a cadrului normativ secundar privind identificarea și verificarea identității clienților prin intermediul mijloacelor electronice, a creat incertitudini în piață. Unele acte normative au fost adoptate după 16 luni (față de termenul de 6 luni stabilit în Legea nr. 66/2023), determinând prestatorii de servicii să implementeze soluții provizorii care, în unele cazuri, trebuie acum adaptate la noile cerințe sau chiar înlocuite.
- Implementarea standardelor tehnice de autentificare strictă a clienților, ce presupune modificări complexe ale sistemelor informatice existente, cu costuri financiare considerabile.
- Introducerea unei noi taxe în mărime de 0,1% din valoarea anuală a venitului din prestarea serviciilor, achitate în bugetul CNPF;
- Transpunerea în practică a cerințelor ”open banking” și ”Strong Customer Authentication”.

Pentru a ne conforma noilor reglementări, suntem obligați să aplicăm măsuri suficiente de precauție inclusiv să identificăm în mod corect și exhaustiv clienții noștri.

În acest sens, prestatorii de servicii de plată nebancari accesează în mod regulat datele din Registrul de stat al populației, la fiecare solicitare de deschidere a unui cont de plată sau la actualizarea datelor despre client. Această procedură este esențială pentru a preveni fraudele și a asigura integritatea sistemului de plăți.

Cu toate acestea, costurile asociate acestor accesări multiple reprezintă o povară financiară în plus pentru prestatorii de servicii de plată, întrucât se tarifează fiecare interpelare, afectând direct profitabilitatea și implicit, capacitatea noastră de a investi și de a ne adapta la cadrul normativ care este modificat radical.

În contextul prezentat, este necesară reducerea costurilor de accesare a datelor din Registrul de stat al populației, eliminând orice cheltuieli suplimentare în afara celor inițiale de integrare.

Totodată, solicită să fie revizuit tariful pentru „achiziționarea serviciilor de securizare a transportului de date” către Instituția Publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”. La moment, pentru fiecare integrare cu un sistem guvernamental gestionat de Agenția de Guvernare Electronică (de ex.: MPAY, mConnect), prestatorii de servicii de plată achită lunar câte 600 lei pentru fiecare conexiune VPN.

S-a decis: nota de fundamentare și proiectul nu se susține (12- nu se susține; 4 – se susține cu obiecții și recomandări).

4. Examinarea notei de fundamentare și a proiectului de lege privind identificarea, desemnarea și protecția infrastructurilor critice naționale

Autor: Ministerul Afacerilor Interne

dl Petru Jalbă

A menționat că scopul prezentului proiect de lege reprezintă crearea cadrului juridic național necesar pentru implementarea legislației Uniunii Europene, în mod special este vorba de transpunerea Directivei (UE) 2022/2557 din 14 decembrie 2022 privind reziliența entităților critice. Această directivă are drept scop asigurarea un nivel înalt de reziliență entităților critice ale statelor membre ce, în calitatea lor de furnizoare de servicii esențiale, joacă un rol indispensabil în menținerea funcțiilor societale sau a activităților economice vitale pe piața internă, într-o economie a Uniunii din ce în ce mai interdependentă.

În prezent, în Republica Moldova nu există cadru normativ care să reglementeze modul în care se realizează identificarea, desemnarea și protecția infrastructurilor critice naționale, rolul acestora fiind, așa cum s-a menționat mai sus, menținerea funcțiilor societale sau a activităților economice vitale. Literalmente, nu există documente oficiale în care să fie consacrate infrastructurile critice existente pe teritoriul țării, precum și administratorii, operatorii sau posesorii acestora, ce operează cu ele.

Proiectul va aborda în mod corespunzător și cuprinzător identificarea, desemnarea și protecția infrastructurilor critice naționale pentru a asigura dezvoltarea economică, menținerea funcțiilor vitale ale societății și siguranța cetățenilor.

Se reliefează că, neadoptarea unei astfel de măsuri în regim de urgență creează premise pentru multiplicarea riscurilor la adresa securității naționale, datorită impactului semnificativ generat de incapacitatea de a menține respectivele funcții. În prezent, infrastructura critică națională este protejată într-o manieră neuniformă, în unele cazuri foarte profesionist, în alte cazuri foarte neglijent. Astfel, prezentul proiect de lege vine spre asigurarea unui nivel de protecție minim necesar față de toate infrastructurile critice naționale, indiferent de administratorul, proprietarul sau posesorul acestora.

Având în vedere necesitatea abordării protecției infrastructurilor critice naționale cu luarea în considerare a tuturor tipurilor de pericole, indiferent dacă sunt naturale sau provocate de om, accidentale sau intenționate, reieșind din conjunctura socială, elaborarea și aprobarea unei asemenea legi este indispensabilă pentru Republica Moldova. Mai mult ca atât, identificarea infrastructurilor critice naționale, precum și identificarea administratorului, proprietarului sau posesorului acestora, va permite transpunerea ulterioară a Directivei (UE) 2022/2557 din 14 decembrie 2022 privind reziliența entităților critice, fiindcă o entitate critică se stabilește numai și numai dacă aceasta gestionează cel puțin o infrastructură critică.

Suplimentar, o astfel de lege este necesară din considerentul că se impune intensificarea eforturilor necesare consolidării protecției infrastructurilor critice naționale, dată fiind dinamica amenințărilor, care include și amenințări hibride și teroriste aflate în evoluție, precum și interdependențele tot mai accentuate între infrastructurile critice naționale din diferite sectoare.

Realizarea cadrului normativ secundar, respectiv parcurgerea unor proceduri specifice este condiționată de existența reglementărilor primare în materia protecției infrastructurilor critice naționale.

Solicită susținerea proiectului și a notei de fundamentare.

dl Nicolae Boțan

A menționat că Nota de fundamentare este examinată cu scopul de a identifica nivelul de corespundere a acesteia cu principiile și cerințele de formă și conținut prevăzute de Legea nr.100/2017 privind actele normative și Metodologia de analiză a impactului de reglementare aprobată prin Hotărârea de Guvern nr.574/2024.

Proiectul este analizat prin prisma principiilor de reglementare ale activității de întreprinzător stabilite în Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, alte legi care conțin principii de reglementare a activității de întreprinzător (Legea nr.160/2011, Legea nr.131/2012, Legea 161/2011 ș.a.) și altor acte legislative aferente.

Nota nu clarifică nicicum ce presupune în practică infrastructura critică, care este în prezent această infrastructură, ce agenți economici dețin cele mai importante elemente de infrastructură. Corespunzător, la analiza situației (definirea problemei) nu se descrie suficient mediul de afaceri, întreprinderile (categoriile acestora) care sunt vizate de inițiativa în cauză. Cel puțin este important de a clarifica tipologia lor, numărul lor, rolul lor și categoriile de riscuri cele mai înalte, aferente domeniului economic de activitate. Este extrem de important de a efectua analiza nivelului actual de securitate a întreprinderilor (celor mai importante întreprinderi sau unele exemple relevante individuale) care vor fi vizate direct de proiectul de lege preconizat. În urma acestei analize se va identifica ce elemente și practici lipsesc sau nu sunt dezvoltate suficient, comparativ cu exigențele/standardele UE în acest sens. Corespunzător, se va putea identifica nivelul real de riscuri existent dar și, mai jos la analiza impacturilor, se va putea estima impactul real pentru conformarea mediului de afaceri la noul proiect de lege sau cel puțin va fi posibil de identificat cele mai importante costuri de conformare care nu pot fi evitate.

În lipsa unei analize de riscuri pe domenii economice de activitate, rămîne neclar din ce cauză au fost selectate anume domeniile propuse în proiect și din ce cauză nu sunt alte domenii sau nu au fost selectate domenii mai puține, cel puțin pentru prima perioadă. De exemplu, nu e clar din ce cauză autorii consideră că anume transportul naval este atât de important (deși este evident că acesta în Moldova este mai mult decât subdezvoltat cît în privința numărului de transportatori, atât și a infrastructurii navale și portuare), la fel nu e tocmai clară și abordarea în raport cu întreprinderile farmaceutice, în care partea de producere este infimă, prevalând partea de importuri și distribuție dar și domeniul „Cultură și patrimoniu cultural” este catalogat la infrastructură critică, cu toate că nu se regăsește în anexă la Directiva 2022/2557. Din perspectiva alegerii domeniilor prioritare în care să fie instituite cerințe de securitate care, corespunzător, urmează să fie supravegheate, sunt necesare opțiuni alternative și argumentare corespunzătoare, mult mai fundamentală, decît simpla trimitere la cadrul normativ european. În cazul în care domeniile critice evidente (autoritățile publice, segmentul bancar și financiar, utilitățile publice etc.) reprezintă marea majoritate a punctelor critice de risc, atunci împovărarea cu noi cerințe dar și dispersarea neeficientă a resurselor autorităților publice pentru domenii care nu sunt critice în realitatea economică a Moldovei, nu pare a fi rațională, cel puțin în prima perioadă.

Pe lângă acestea, în notă lipsește orice analiză a mecanismelor actuale de prevenire a accidentelor și incidentelor care deja se aplică în diverse domenii. Cu expunerea eficienței și eficacității acestor mecanisme în protejarea obiectivelor din perspectiva securității infrastructurii critice naționale. Spre exemplu, în prezent există obligații exprese de a elabora și pune în aplicare planuri de prevenire a incidentelor și accidentelor din perspectiva securității cibernetice (în sensul dat Directiva indică expres că trebuie aplicată și pusă în aplicare în racordare cu Directiva care se referă la securitatea cibernetică), mecanisme de analiză și protejare a securității feroviare, planuri de securitate în protejarea zonelor portuare (naval), la obiecte industriale periculoase „plan de prevenire, de localizare și de lichidare a consecințelor avariilor” dar și întregul spectru de obligații prevăzute de Legea nr.108/2020 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase. Astfel, luând în calcul raționamentul proiectului, este imperativ ca nota să fi expus categoriile de riscuri, tipuri de incidente și accidente care nu sunt acoperite de alte mecanisme existente și care pot să se materializeze cu certitudine și efectele acestora asupra societății. Care este riscul și magnitudinea reală a acestor probleme în prezent și care sunt prejudiciile potențiale care ar putea fi evitate în urma instaurării unui sistem de prudență și protecție mai performant. Cu alte cuvinte, din ce cauză este considerat nivelul actual de protecție insuficient, raportat la care standarde și cerințe acest nivel este apreciat.

La analiza impacturilor, în raport cu beneficiile potențiale nu se estimează impactul noului sistem propus, adică cu cât estimativ ar putea scădea riscul de incidente la ICN și cum se traduce în valori monetare scăderea acestui risc (sau schimbarea tendinței de creștere). Ori prejudiciile care au fost evitate pot fi calificate ca și potențiale beneficii, chiar și prin scăderea doar a riscului în puncte procentuale, unde fiecare punct procentual poate avea o valoare monetară destul de tangibilă.

În partea ce se referă la costuri nu este dezvoltat impactul asupra întreprinderilor. Este necesar de clarificat și estimat în special costurile de conformare în privința obligației de a elabora un „plan de securitate”, punerea în aplicare a celor mai evidente „măsuri de reducere a vulnerabilităților”, asigurarea instruirii și „autorizării” persoanelor responsabile (ofițerilor de legătură), asigurarea „resurselor financiare necesare organizării și desfășurării activităților referitoare la protecția ICN aflate în responsabilitate”. Toate aceste costuri, raportat la cele mai evidente și importante întreprinderi, necesită să fie expuse în valori monetare și comparate cu beneficiile potențiale identificate. Cel mai important, este imperativ de a stabili dacă operatorii economici privați au la moment resursele financiare necesare pentru conformare și, în cazul în care acestea nu sunt suficiente, care sunt opțiunile/mecanismele posibile din partea Guvernului pentru asigurare cu resursele necesare cel puțin pentru înlăturarea celor mai critice vulnerabilități.

În notă lipsesc indicatorii de performanță și strategia de monitorizare.

Contrar cerințelor Metodologiei, lipsește orice proces de consultare cu mediul de afaceri, ori deja în procesul de elaborare a proiectului și analizei de impact, acest proces trebuia derulat. Corespunzător este important ca deja la această etapă să fie reflectată poziția persoanelor afectate, în special a agenților economici.

. Examinarea proiectului de act normativ

Proiectul este elaborat în procesul de armonizare, ceea ce presupune că preluarea limbajului din Directiva UE poate rezulta în norme vagi, care necesită mai multe detalii pentru a asigura înțelegerea și aplicarea corectă și unele mecanisme juridice noi, care ar necesita corelare cu prevederile în vigoare ale cadrului normativ național.

Cu toate că proiectul este marcat cu sigla UE și se indică în notă că scopul elaborării este armonizarea cu Directiva 2022/2557, totuși destul de multe prevederi din proiect dar și abordarea în ansamblu diferă de la prevederile Directivei. Sunt omise o serie de prevederi importante, cum ar fi reglementarea incidentelor care perturbă în mod semnificativ sau care au potențialul de a perturba în mod semnificativ furnizarea serviciilor esențiale, modul lor de notificare și analiză. Totodată, proiectul conține multe norme care nu se regăsesc în Directivă, a căror necesitate nu a fost argumentată în Nota de fundamentare.

În special atestăm divergențe conceptuale de abordare, odată ce obiectul de reglementare al Directivei este în primul rând „entitățile” și serviciile prestate de acestea și nu doar infrastructura gestionată de acestea. Ori entitățile în sine, presupun aspecte mai largi, inclusiv cele legate de logistică și capacitățile de administrare a infrastructurii, fără de care infrastructura în majoritatea cazurilor este inutilă. Astfel, dacă proiectul are obiectul de reglementare anume infrastructura, apare o neclaritate fundamentală în privința cui în realitate îi sunt imputabile obligațiile prevăzute de lege. Într-un mod nu cel mai inspirat,

în loc să fie utilizat termenul de „entități”, este în schimb folosit un termen de „proprietari/operatori/administratori de infrastructură critică” fără a aduce suficientă claritate în privința acestora. În primul rând, în foarte multe cazuri proprietarul, operatorul și administratorul vor fi 3 persoane distincte, astfel nu va fi clar care din aceștia trei este obligat să execute normele din proiectul de lege. Însă cel mai grav este că proiectul nu vine să aducă vreo claritate nici în privința „serviciilor” sau activităților economice care ar fi identificate ca și esențiale. Directiva cel puțin vine cu unele precizări în raport cu fiecare domeniu economic, avînd în anexă o a treia coloană, unde se identifică categoriile de entități vizate într-un mod mai cert, ceea ce lipsește în proiect și face ca aria de aplicare a proiectului să fie una exagerat de largă și incertă. Spre exemplu, în proiect la „administrație publică” nu se clarifică nimic, pe cînd Directiva specifică că e vorba anume de administrație publică centrală, la compartimentul „alimentație și agricultură” din proiect iese că absolut oricare producător de hrană cade sub incidența legii, pe cînd Directiva specifică destul de clar că e vorba despre întreprinderi care „își desfășoară activitatea exclusiv în domeniul logisticii și distribuției angro și al producției și prelucrării industriale la scară largă”; sau domeniul „spațiu” din Directivă care se referă la rețele publice de comunicații electronice în proiectul propus într-un mod neclar se transformă în „spațiu cosmic și cercetare”; sau dacă Directiva se referă la transport rutier doar în privința la autoritățile de gestionare a traficului și operatorii de sisteme de transport inteligente, atunci în proiectul propus este vizat absolut tot transportul rutier (indiferent că e sistem sau logistică de transport sau vehicule rutiere în sine). Deci pe lângă faptul că proiectul trebuie să vină cu claritate în privința obiectului de reglementare (să fie completată anexa după modul în care este expusă în Directivă), este important ca și categoriile de entități vizate să fie identificate după capacități și volumul de servicii ca să fie evitată extrapolarea legii asupra întreprinderilor mici. În acest mod este necesar să fie preluată abordarea din Legea nr.151/2022, care, în cazul identificării obiectivelor industriale periculoase, spre exemplu nu ia în calcul oricare depozit petrolier, dar anume depozitele mai mari de 50 de tone sau nu oricare conductă de gaz dar anume sisteme de distribuție cu presiunea de cel puțin 1,2 MPa. Atenționăm că o listă mult mai clară și exhaustivă asupra categoriilor de entități asupra cărora se aplică legea este imperativ necesar de fi indicată în proiect, odată ce Guvernul sau alte autorități, decît legiuitorul, nu are atribuții de a completa legea și nu poate veni cu identificarea obiectului de reglementare. Doar legea trebuie să clarifice suficient de clar asupra căror întreprinderi sau categorii de întreprinderi se aplică legea în cauză.

Noțiunea de „serviciu esențial”, pe lângă faptul că diferă de noțiunea din Directivă, operează cu terminologie incertă de „standard minim de trai”, ceea ce de la o pătură socială la alta poate avea semnificații diferite. Se recomandă să fie preluată terminologia din Directivă care se referă la aspecte „vitale”.

În proiect se desconsideră existența altor prevederi în cadrul național care la fel impun în paralel obligații de prudență, elaborare de planuri de securitate ș.a.m.d. În acest mod se impun obligații în exces, în mod disproporționat, și în unele domenii de activitate, o serie de agenți economici vor fi obligați să elaboreze și aprobe cîte două, trei planuri de securitate care vor viza aceleași aspecte. În special nu este clarificată legătura cu cadrul normativ care se referă la securitatea cibernetică, în domeniul securității industriale (la fel la obiecte industriale periculoase se impun „planuri de prevenire, de localizare și de lichidare a consecințelor avariilor”) implicit și în privința controlului pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase (conform Legii nr.108/2020), în domeniul naval în privința razei portului, în domeniul feroviar ș.a.

Proiectul (la art.10) vine să prevadă o serie de obligații fundamentale pentru entități, formulate într-un mod foarte general și incert, fără a prevedea detaliile necesare nu doar în privința modului de executare a acestor obligații dar și, de principiu, în privința înțelegerii adecvate a acestora, ceea ce inevitabil poate duce la abuzuri sau lipsa implementării normelor legii. În special ne referim la:

- obligația de a asigura „resurse financiare necesare” pentru protecția ICN, fără a clarifica pe parcursul legii care sunt acele resurse și în ce mod acestea necesită a fi asigurate (nu e clar dacă e vorba despre capitole dedicate în bugetul întreprinderii sau poliță de asigurare pentru răspunderea civilă obligatorie, fie că e garanție bancară sau alt mecanism);

- obligația de a „implementa măsuri de reducere a vulnerabilităților” ICN, fără a clarifica ce presupune în esență o „vulnerabilitate” și, cel mai important, la ce categorii de măsuri se referă, pînă la ce prag de reziliență, ori fără aceste precizări autoritatea responsabilă poate abuza prin impunerea unor măsuri disproporționate sau chiar neadecvate.

O altă obligație incertă de la art.10 se referă la „asigurarea autorizării ofițerilor de legătură pentru securitatea ICN desemnați”. Astfel proiectul vine să instaureze un act permisiv (autorizarea personalului) și obligația de a obține instruire periodică fără oarecare argumentare despre necesitatea și oportunitatea acestuia în Nota de fundamentare. Însăși necesitatea acesteia ridică semne de întrebare, luând în calcul că Directiva nu menționează despre această obligație (indică doar autorizarea de securitate a funcționarilor responsabili din Grupurile de lucru naționale), deși la art.11 alin.(6) se impune „pregătirea” pentru securitatea ICN la „unități de învățământ abilitate” și la alin.(7) se impune și „autorizarea periodică” a acestor persoane. Pe lângă faptul că nu este clar ce presupun aceste „unități abilitate” și cum se abilitază, odată ce legislația în domeniul învățământului și formării continue a adulților prevede doar „instituii de învățământ acreditate”, totodată nu este clar ce va conține nou o astfel de pregătire, altceva decât ceea ce deja se impune de cadrul normativ în aspecte legate de domeniile protecției împotriva incendiilor, protecție civilă, securitate industrială, energetică, construcții, securitatea muncii ș.a. În toate domeniile unde se atestă riscuri de incidente sau accidente există nu doar una dar mai multe instruirii obligatorii în raport cu aceste riscuri și modul de gestionare a acestora, în dependență de unitatea de producere sau obiectivul la care activează persoana instruită. Pe lângă aspectele legate de oportunitate, în proiect lipsesc norme materiale și procesuale primare, care ar clarifica cum se solicită și obține această autorizare, cine o acordă și care sunt condițiile primare pentru a fi autorizat. La fel lipsește reglementarea clară a naturii juridice a acestei autorizări, ori în cazul în care aceasta autorizare este legată de infrastructura critică și entitate (angajator) în cazul agenților economici această autorizare poate fi calificată ca și act permisiv în sensul Legii nr.160/2011, care necesită de a fi inclus în Nomenclatorul actelor permissive cu analiza preliminară de rigoare (impusă de prevederile Legii nr.160/2011).

Un alt act permisiv impus în proiect la art.14 se referă la „avizarea” planurilor de securitate de către „autorități publice responsabile”. Ca și în cazul autorității personalului, acest proces de avizare nu este argumentat în Nota de fundamentare și nici în Directivă nu se menționează vreo avizare, fiind stabilit doar că entitățile identifică riscurile și descriu măsurile pe care le adoptă într-un *plan de reziliență* sau document similar. Însăși formularea din proiect este defectuoasă odată ce nu prevede normele esențiale care ar clarifica cum se solicită și se obține avizarea, pe ce condiții se avizează sau se respinge avizarea în cauză și cel mai important, care sunt acele „autorități responsabile” împuternicite de lege să efectueze această avizare. Dacă se au în vedere autoritățile indicate la art.9 din proiect, atenționăm ca și în cazul entităților, că legea trebuie să identifice categoriile de subiecți pentru care se instituie drepturi și obligații în raport cu agenții economici, aceste autorități nu pot fi identificate ulterior de Guvern, în caz contrar se încalcă principiul previzibilității aplicării normelor de drept. Mai mult, Guvernul nu poate complementa legea cu norme primare, odată ce nu are atribuții de legiferare, fiind autoritatea executivă, de punere în aplicare a normelor de drept.

Atribuțiile în privința controlului de stat, ce se propun a fi acordate MAI și Prim-ministrului, sunt contradictorii cu prevederile Legii nr.131/2012 privind controlul de stat. Atenționăm că MAI nu este organ de control de stat și pentru a efectua controlul de stat trebuie să fie inclus în lista organelor cu funcții de control de stat din anexă la Legea nr.131/2012. În același timp, deja există o serie de organe de control cu atribuții și specialiști în domeniile de activitate indicate în anexa la proiect care deja verifică aspecte ce se referă la securitatea și siguranța obiectivelor de infrastructură critică (INST, inspecția energetică din cadrul ANRE, Inspecția Muncii, AAC, ANTA, Agenția Navală, AMDM ș.a.). Totodată, planurile anuale de control trebuie elaborate în baza analizei preliminare în temeiul criteriilor de risc prestabilite, se propun și se aprobă de conducerea organului de control și se înregistrează în Registrul de stat al controalelor, astfel nu este clară legătura Prim-ministrului, atribuțiile acestuia cu domeniile de control concrete. Însă, în cazul în care totuși nu este vorba doar de planuri de control anuale, în sensul Legii nr.131/2012, dar sunt planuri de supraveghere și consolidare a ICN (printre care pot fi prevăzute și unele acțiuni de control la fața locului) acestea urmează să fie elaborate și aprobate de Guvern, după modelul planurilor din domeniul protecției civile, unde acțiunile de control planificate sunt prevăzute din timp și în planul anual de control al organelor de control implicate în realizarea planului de protecție civilă. Totodată, în conformitate cu prevederile Legii nr.131/2012 colaboratorii MAI ar putea participa la controlul de stat, care însă necesită să fie inițiat de un organ cu funcții de control de stat și înregistrat preliminar în Registrul de stat al controalelor. În lipsa modificărilor indicate și racordării cu prevederile Legii nr.131/2012, MAI ar putea efectua legal control la fața locului doar la instituții, autorități publice și asociații obștești.

În mai multe aspecte, în mod neargumentat în notă, se propune ca o serie de acte importante pentru punerea în aplicare a legii să fie aprobate prin decizia Prim-ministrului. Conform art.22 din Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern, deciziile Prim-ministrului se emit pentru organizarea activității ministerelor și altor autorități administrative centrale și structurilor organizaționale din sfera lor de competență. Adică acestea preponderent au caracter organizațional intern. Deciziile Prim-ministrului nu figurează în rîndul categoriilor de acte normative, conform Legii nr.100/2017. Cu alte cuvinte, Prim-ministrul nu are funcții de reglementare, adică capacitatea de a aproba acte cu caracter normativ opozabile unui cerc nelimitat de persoane, din aceste considerente deciziile acestuia nu sunt menționate nici de Legea nr.100/2017 și pentru adoptarea lor nu se impune o procedură distinctă de promovare, avizare și consultare publică. Ori în lipsa unor astfel de proceduri se va încălca principiul transparenței și previzibilității reglementării, dar și în mod flagrant se încălcă art.5 din Legea nr.235/2006, conform căruia conduita agenților economici poate fi reglementată doar prin acte normative. Astfel, în toate cazurile indicate în proiect, deciziile urmează a fi înlocuite cu Hotărârile de Guvern.

În linii generale legea propusă este pe alocuri destul de vagă, cu mulți termeni și calificări interpretabile, care, pe lângă mai multe completări de rigoare, necesitănd și o serie de acte sub-legislative care să acorde detaliile necesare, în lipsa cărora nu vor fi funcționale toate elementele și drepturile din lege. Totodată, obligațiile primare din proiect în privința proprietarilor/posesorilor de ICN intră în vigoare la o lună de la data publicării (art.19), ceea poate cauza abuzuri din partea autorităților publice sau altor părți vizate de proiect. Considerăm imperativ ca legea (în special obligațiile față de agenți economici) să intre în vigoare doar după un termen suficient pentru aprobarea celor mai importante reglementări subsidiare, din care să fie clar și cert cum se pun în aplicare obligațiile indicate în lege. Astfel proiectul ar putea intra în vigoare în mod treptat, la publicare avînd putere juridică doar normele care se referă la obligațiile de reglementare și atribuțiile Guvernului, însă obligațiile pentru proprietari/posesori de ICN să intre în vigoare ulterior, după o perioadă rezonabilă.

Concluzie: *Proiectul conține prevederi contradictorii cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător.*

Nota de fundamentare conține suficiente informații pentru a stabili de principiu necesitatea intervenției din perspectiva procesului de armonizare, cu toate că nu conține informația și analiza suficientă pentru a ilustra impactul și argumenta oportunitatea abordării propuse, astfel corespunde parțial cu cerințele metodologice prevăzute de Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

dna Silvia Muntean

A relatat că au fost identificate următoarele obiecții și propuneri la proiectul de lege și dosarul normativ conex și anume noțiunea „infrastructură critică națională” – definită la **art.3 pct.4) din proiectul legii**, ca fiind *un element, un sistem sau o componentă a acestuia, aflat pe teritoriul național, care este esențial pentru menținerea funcțiilor vitale ale societății, sănătății, siguranței, securității, bunăstării sociale ori economice a persoanelor și a cărui perturbare sau distrugere ar avea un impact semnificativ la nivel național ca urmare a incapacității de a menține respectivele funcții.*

În acest context, este greu de înțeles dacă MIDR deține competențe legale din această perspectivă, raportat domeniilor de activitate prevăzute la pct.6) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.690/2017, și anume:

- transport;
- infrastructura de transport;
- urbanism, construcții și locuințe;
- dezvoltare regională și locală;
- infrastructura de apă și sanitație.

Respectiv, chiar dacă în proiectul legii nu este prevăzut cu exactitate care sunt autoritățile publice responsabile pentru organizarea și desfășurarea activităților în domeniile corespunzătoare sectoarelor și subsectoarelor de infrastructură critică națională, în **Nota de fundamentare (compartimentul nr.3.1.)**, MIDR apare responsabil și de sectorul „Administrație”, sector impropriu ministerului prin prisma domeniilor aflate în sfera de competență a MIDR. În speță, este cazul să evidențiem că, în conformitate cu art.3 alin.(1) al Legii nr.438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova: „regiunile de dezvoltare nu sunt unități administrativ-teritoriale și nu au personalitate juridică”.

Astfel, MIDR-ului nu-i poate fi imputat acest sector, iar Nota de fundamentare și viziunea autorului la elaborarea proiectului de lege urmează a fi reconsiderate. Mai mult ca atât, în Directiva (UE) 2022/2557 din 14 decembrie 2022 privind reziliența entităților critice și de abrogare a Directivei 2008/114/CE a Consiliului se operează cu sectorul „administrația publică centrală”, la fel, un sector aflat în incompatibilitate absolută cu domeniile de activitate ale MIDR.

O altă particularitate care urmează a fi examinată suplimentar de autor este faptul că, la **art.5 alin.(2) al proiectului**, este prevăzut că: „*componenta, atribuțiile și modul de organizare a Grupului de lucru interinstituțional pentru protecția infrastructurilor critice se stabilesc prin hotărâre de Guvern*”.

Această normă din proiect este contradictorie prevederilor pct.159 subpct.3) și 4) din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018, care dictează că: „*Dispozițiile Guvernului se adoptă cu privire la aprobarea regulamentelor de organizare și funcționare ale consiliilor, comisiilor, comitetelor și altor platforme consultative; aprobarea componentei nominale sau instituționale a comisiilor și altor platforme interguvernamentale de cooperare*”. În această ordine de idei, enunță că promovarea dispozițiilor Guvernului constituie o procedură simplificată de legiferare, fapt prielnic specificului și procedurilor privind organizarea și desfășurarea activităților necesare pentru implementarea acestui proiect de lege. Prin urmare, raportat celor descrise și obiectului de reglementare a proiectului de lege, recomandă autorului examinarea suplimentară a proiectului de lege vizat inclusiv din această perspectivă.

dl Eugen Cozmulici

A relatat că suplimentar la cele expuse de expert expune următoarele propuneri la **proiectul de lege privind identificarea, desemnarea și protecția infrastructurilor critice naționale** și anume:

- Este nevoie de o definiție a sintagmei „amenințări semnificative” utilizată pentru noțiunea de „analiză de risc”. Adjectivul „semnificativ” implică o doză largă de apreciere subiectivă; prin urmare, pentru a se exclude echivocul și pentru a se respecta principiul predictibilității și clarității textului actului normativ, este nevoie de o definiție a sintagmei „amenințări semnificative”.
- O altă propunere ar fi cea legată de corelarea textelor de la art. 6 alin.(4) al proiectului de lege și cel de la art. 10 alin.(1), lit.f) astfel ca obligațiile proprietarilor/operatorilor/administratorilor de ICN să informeze autoritățile publice responsabile să se refere la modificările ce pot avea impact asupra protecției ICN, și nu la orice modificare a ICN. Reieșind din conținutul proiectului de lege, aceasta are ca scop și obiect protecția ICN, prin urmare, doar modificările în această privință ar trebui notificate. În activitatea lor, proprietarii/operatorii/administratorii ar putea opera modificări în ICN care nu au impact asupra protecției ICN (de exemplu: reparația și întreținerea ICN sau alt operațiuni care nu influențează protecția sa) – caz în care respectivele activități nu ar trebui să facă obiectul informării. Prin urmare, pentru corelarea textului proiectului de act normativ și pentru asigurarea arealului său de aplicabilitate, obligația de informare urmează să se refer doar la: **modificările ce pot avea impact asupra protecției ICN**.

În acest sens, art. 6 alin.(4) al proiectului de lege urmează să aibă următoarea redacție: *”Proprietarii/operatorii/administratorii de ICN au obligația de a informa autoritățile publice responsabile despre orice modificare ce poate avea impact asupra protecției ICN desemnată”*.

- Alt aspect este legat de perioada de 9 luni de la momentul clasificării instalațiilor ca fiind critice pentru definirea planurilor de securitate definite în lege de la art.14 din proiect . Cu alte cuvinte, dacă domeniul de aplicare ar fi foarte extins și conform pragurilor și criteriilor aprobate ar cuprinde ca obiect un volum mare de situații ca și infrastructura critica nationala, atunci asa sarcina in termen asa de redus ar fi dificil de pus în aplicare. Respectiv, în orice situație ar fi bine de lasat o anumită flexibilitate, de aceea propunem completarea aliniatului cu textul în rosu:

“(1) În termen de 9 luni de la desemnarea unei infrastructuri drept ICN sau după oferirea unui termen aditional coordonat de comun acord cu CNCPIC pentru cazurile existenței unui volum mare de infrastructuri calificate de tip ICN la acelasi proprietar/operator/administrator,

proprietarul/operatorul/administratorul de ICN elaborează planul de securitate al operatorului și îl transmite spre avizare autorității publice responsabile

- Cu referire la Art. 11 (3) Structura/compartimentul de la alin. (1) este condus(ă) de un ofițer de legătură pentru securitatea ICN și se află în nemijlocita subordonare a conducătorului autorității publice responsabile sau a proprietarului/ operatorului/administratorului de ICN.

Criteriul de subordonare directă a persoanei de contact față de administrator nu este eficient din punct de vedere al managementului și structurii organizationale complexe în cadrul societății. Respectiv, în acest caz ar putea fi suficientă o alternativă de a avea dreptul de a contacta direct administratorul în caz de nevoie.

În acest sens, art. 11 alin.(3) al proiectului de lege urmează să aibă următoarea redacție: *"Structura/compartimentul de la alin. (1) este condus(ă) de un ofițer de legătură pentru securitatea ICN și care la necesitate are dreptul de a sesiza direct conducătorul autorității publice responsabile sau a proprietarului/ operatorului/administratorului pe orice subiecte ce țin de ICN."*

Dna Corina Cristea

A menționat că Directiva 2022/2557, pretinsă a fi transpusă prin proiect, la art. 1 „Obiect și domeniul de aplicare” prevede expres că această directivă **nu se aplică** entităților administrației publice care își desfășoară activitățile în **domeniul securității naționale, al siguranței publice, al apărării sau al asigurării respectării legii, inclusiv în ceea ce privește cercetarea, depistarea și urmărirea penală/pedepsirea infracțiunilor**. În pofida celor enunțate, în anexa nr. 1 la proiect „Lista sectoarelor, subsectoarelor infrastructurii critice naționale” în pct. 6 a fost inclus domeniul „Securitate națională”, iar la sbp. 6.5 – subsectorul „Justiție și penitenciare”. Pe lângă faptul că dispozițiile respective nu corespund obiectului de reglementare al directivei, includerea subsectorului „Justiție și penitenciare” nu a fost argumentată de către autorul proiectului și nici coordonată cu Ministerul Justiției.

S-a decis: nota de fundamentare și proiectul nu se susține (9 - nu se susține; 6 – se susține cu obiecții și recomandări; 1 – se susține).

5. Examinarea notei de fundamentare și a proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Cerințelor privind calitatea și comercializarea leguminoaselor proaspete și uscate

Autor: Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

dl Grigore Baltag

A menționat că proiectul a fost conceput pentru a asigura standarde de calitate și siguranță alimentară. Cu toate acestea, în contextul evoluției pieței agricole și a cerințelor consumatorilor, au apărut diverse probleme care impun intervenția în domeniul de politici.

Complexitatea cerințelor de calitate și comercializare - fermierii întâmpină dificultăți în aplicarea normelor existente, pe care le consideră incomplete, complicate și definite neclar.

Lipsa de suport informativ - fermierii nu au acces suficient cerințele legale actualizate, ceea ce afectează capacitatea de a se adapta la piață.

Nevoia de flexibilitate - fermierii subliniază importanța unui cadru normativ mai flexibil, care să permită să se adapteze rapid la schimbările cerințelor de piață și la noile tehnologii.

Dezvoltarea sectorului - care prevede o creștere deosebită a soiurilor de leguminoase, care au fost înscrise în catalogul soiurilor de plante. Conform catalogului în 2023 erau înregistrate 35 tipuri de mazăre, 14 de fasole, năut 4 și linte 2, iar în 2024 a fost o creștere deosebită pentru mazăre care indică în prezent 45 tipuri de mazăre înregistrate.

Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Cerințelor privind calitatea și comercializarea leguminoaselor proaspete și uscate vine cu completarea cu capitolele VI-VIII, unde sunt indicate cerințele tehnice pentru creșterea și comercializarea de leguminoase boabe: năut, linte și bob.

Având în vedere că accentul se pune pe calitatea produsului, nerespectarea prevederilor stipulate în Hotărârea de Guvern vizată mai sus, ar conduce la încetinirea activităților de export către Uniunea Europeană. Opinia expertului a fost examinată cu care este de acord și urmează să fie redactată și incluse modificările în proiect și notă de fundamentare.

Solicită susținerea proiectului și a notei de fundamentare.

dl Victor Ermurachi

A menționat că proiectul este examinat prin prisma principiilor de reglementare a activității de întreprinzător stabilite în Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, alte legi care conțin principii de reglementare a activității de întreprinzător (Legea nr.160/2011, Legea nr.131/2012, Legea 161/2011 ș.a.) și altor acte legislative aferente.

Nota de fundamentare este examinată cu scopul de a identifica nivelul de corespundere a acesteia cu principiile și cerințele de formă și conținut prevăzute de Legea nr.100/2017 privind actele normative și Metodologia de analiză a impactului de reglementare aprobată prin Hotărârea de Guvern nr.574/2024.

Proiectul prevede, că se abrogă Hotărârea de Guvern nr. 205/2009 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Produse de leguminoase proaspete și uscate. Cerințe de comercializare”. Se recomandă argumentarea în Nota de fundamentare a necesității aprobării de noi cerințe în domeniul respectiv.

Preambulul proiectului Cerințelor privind calitatea și comercializarea leguminoaselor proaspete și uscate. „Produse de leguminoase proaspete și uscate” (proiectul Cerințelor) necesită modificări redactionale, cuvântul „regulament” fiind înlocuit cu cuvântul „cerințe”.

Prevederile p.5 din proiectul Cerințelor stabilesc, că la plasarea pe piața de desfacere, produsele proaspete și uscate, inclusiv cele importate, trebuie să fie însoțite de certificatul de calitate, eliberat de producător în baza rapoartelor de încercări. Se recomandă de stabilit norme de trimitere la prevederi concrete din legea care reglementează un astfel de document.

Prevederile p.7 din proiectul Cerințelor stabilesc, că *cerințele de plasare pe piață se stabilește pentru fiecare produs, reieșind din următoarele caracteristici:* mai departe după text. Prevederile respective ridică semne de întrebare, deoarece poartă caracter de recomandare și necesită a fi implementate.

Prevederile p.8 din proiectul Cerințelor stabilesc, că *la plasarea pe piață, produsele destinate a fi vândute pe piața internă sau externă consumatorilor pot fi comercializate numai dacă sunt de calitate bună, corectă și vandabilă și dacă este indicată țara de origine.* Aceste prevederi sunt incerte referitor la „calitatea bună, corectă și vandabilă”, pot crea situații de interpretări discreționare și de abuz și necesită a fi concretizate sau excluse. Obiecție valabilă și pentru p.9 referitor la „standardele de comercializare”, p.11 referitor la „respectarea cerințelor tehnic-sanitare”, p.45.2 referitor la „mazărea prea coaptă”, p.71, 81 referitor la „protejarea în mod adecvat”.

Prevederile p.10 din proiectul Cerințelor stabilesc, că *produsele proaspete și uscate nu trebuie să conțină următoarele semințe toxice și otrăvitoare: Crotalaria spp., Agrostema githago L., Ricinus communis L., Datura spp., precum și alte semințe toxice, mirosuri și gusturi străine, conform Anexei 6* mai departe după text. Cuvintele „precum și alte semințe toxice” necesită a fi excluse, deoarece sunt enumerate semințele toxice și otrăvitoare și acest șir, la necesitate, poate fi completat cu denumiri concrete. Totodată referința la anexa 6 nu este relevantă, deoarece proiectul nu conține așa anexă și prevederile respective necesită clarificate. Obiecție valabilă și pentru p.29, 40, 56, 66, 77, care se referă la anexa nr. 7, p. 47, care se referă la anexa nr. 2, p.57, care se referă la anexa nr. 3, p.68, care se referă la anexa nr. 4, p.78, care se referă la anexa nr. 5.

La p.19 sunt prevăzute norme de trimitere la 19 pct. 28, 29, 45 și 46 și se recomandă de a verifica relevanța acestora.

Prevederile p.39 din proiectul Cerințelor stabilesc, că *prevederile prezentului capitol se aplică soiurilor de mazăre păstăi, boabe derivate din Pisum sativum L, mazăre pentru consum sub formă de păstăi sau mazăre timpurie (mazăre păstăi) derivate din Pisum sativum L. var. Macrocarpon și mazăre dulce derivată din Pisum sativum L. var. Saccharatum, furnizate consumatorului în stare proaspătă sau uscată.* Însă denumirea capitolului V se referă doar la mazărea proaspătă.

Prevederile p.57 din proiectul Cerințelor stabilesc cerințele privind toleranța, însă nu sunt stabilite cerințele pentru clasificarea în clasele I și II. Obiecție valabilă și pentru p.78.

La nota de fundamentare:

• Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

La sub punctul 2.1 se va expune doar informația referitor la temeiul legal al elaborării proiectului actului normativ. Totodată, se menționează Legea nr. 82/2017 privind activitatea de producere agricolă și Legea 321/200 privind comerțul cu produse alimentare, legi care nu sunt în Republica Moldova.

La sub punctul 2.2 este necesară argumentarea necesității aprobării de noi cerințe în domeniul respectiv, deoarece pentru moment există Hotărârea de Guvern nr. 205/2009 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Produse de leguminoase proaspete și uscate. Cerințe de comercializare”. Deoarece este prezentat un proiect de act normativ cu relevanță UE, se va face referință la problemele reflectate în analiza de impact elaborată de instituțiile UE și/sau la problema enunțată în preambulul actului UE, adaptate specificului național.

• Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

La acest compartiment este necesar de descris obiectivele urmărite prin adoptarea actului normativ, care sunt legate de situația și problemele abordate. Totodată, obiectivele și rezultatele scontate trebuie expuse în mod măsurabil, realist, cuantificat și fixat în timp.

De asemenea, se vor descrie principalele prevederi și elementele noi, precum și rezultatele scontate după adoptarea și implementarea actului normativ. Se vor explica prevederile proiectului și elementele noi, fiind menționat cum acestea ținesc cauzele problemei.

Deoarece este prezentat un proiect de act normativ cu relevanță UE, se va examina, în calitate de opțiuni alternative, diferite perioade de intrare în vigoare sau soluții de implementare oferite de actele respective.

• Analiza impactului de reglementare

La acest compartiment este prevăzut, că vor fi costuri pentru fermieri - producătorii trebuie să investească în: a) Tehnica modernă - achiziționarea echipamentelor moderne pentru cultivarea, procesarea sau ambalarea leguminoaselor; b) Formare profesională - cheltuieli pentru instituirea angajaților în ceea ce privește standardele de calitate și siguranța alimentară. Informația respectivă necesită a fi dezvoltată, fiind prezentate costuri concrete și cuantificate pentru agenții economici.

La acest compartiment se va prezenta informație referitor la impacturile asupra IMM-urilor, prin care se determină pe cât de disproporționat ar putea fi afectate diferite tipuri de IMM-uri, inclusiv în comparație cu întreprinderile mari.

Concluzii și recomandări: Proiectul poate fi susținut, fiind luate în considerare recomandările expuse. Nota de fundamentare nu conține suficiente informații pentru a stabili oportunitatea soluțiilor propuse în proiect, la fel nu conține toată informația și analiza necesară, astfel corespunde parțial cu cerințele metodologice prevăzute de Legea nr.100/2017.

S-a decis: nota de fundamentare și proiectul se susține cu obiecții și recomandări (13 – se susține cu obiecții și recomandări; 1 - se susține; 2 – nu se susține).

6. Examinarea notei de fundamentare și a proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri de Guvern (fructele și legumele congelate rapid/uscate (deshidratate), ciupercile, măslinile de masă, oțeturile, făinurile și grăsimile tartinabile)

Autor: Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

dna Maria Leahu

A menționat că proiectul are drept scop ajustarea cadrului normativ la prevederile legislației în vigoare, iar în consecință, stabilirea pentru agenții economici, a unor cerințe clare de producere și comercializare, excluderea interpretării prevederilor cadrului normativ, care conține prevederi desuete, și protecția consumatorului prin oferirea unor produse de calitate.

Prin Proiectul prenotat se propune operarea următoarelor modificări esențiale:

- înlocuirea atât în denumirea hotărârilor cât și în textul acestora a cuvintelor „Reglementare tehnică” cu „Cerințe de calitate”;
- modificarea clauzei de adoptare a hotărârilor;
- înlocuirea trimiterilor de ordin general cu trimiteri concrete și clare privind actul normativ și denumirea acestuia. Prin urmare se va face o claritate la trimiterile de ordin general, acestea fiind înlocuite cu actul normativ aferent prevederii, de exemplu: „Produsele nu trebuie să conțină metale toxice (cadmiu) peste limita maximă admisibilă stabilită” sau „conținutul micotoxinelor în produse nu va depăși nivelul maxim admisibil stabilit în actele normative în vigoare” se vor substitui cu „Conținutul de contaminanți în produse nu trebuie să depășească nivelurile maxime stabilite în Regulamentul sanitar privind contaminanții din produsele aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 724/2024.” sau „Etichetarea se face conform prevederilor actelor normative/legislative în vigoare” se va substitui cu textul „ Etichetarea se face conform prevederilor art. 8 din Legea 279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare”. La fel vor fi revizuite și trimiterile la actele abrogate, la care se face referință în text.
- ajustarea trimiterilor ce țin de Legea nr.306/2018 privind siguranța alimentelor și Legea nr.279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare;
- abrogarea Capitolului cu referință la Evaluarea conformității;
- includerea certificatului de calitate, eliberat de către producător/importator ce va asigura introducerea pe piață a unor produse sigure, calitative, cu o etichetare corespunzătoare. În plus, necesitatea eliberării certificatului de calitate de producător/ importator, la introducerea pe piață a produselor, va responsabiliza producătorul, acesta urmând să elaboreze și să respecte Planul de autocontrol.
- abrogarea Anexei unde este prevăzut formularul model pentru declarația de conformitate;
- ajustările la Hotărârea Guvernului nr. 12/2024 cu privire la aprobarea Cerințelor de calitate și comercializare pentru materiile grase tartinabile de origine vegetală și/sau animală, destinate consumului uman constau în includerea în Anexa 1 la Cerințe a unei categorii de amestec de grăsimi tartinabile cu conținutul de grăsime din lapte cuprins între 3 și 10 %.

Solicită susținerea proiectului și a notei de fundamentare.

dl Victor Ermurachi

A menționat că proiectul este examinat prin prisma principiilor de reglementare a activității de întreprinzător stabilite în Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, alte legi care conțin principii de reglementare a activității de întreprinzător (Legea nr.160/2011, Legea nr.131/2012, Legea 161/2011 ș.a.) și altor acte legislative aferente.

Nota de fundamentare este examinată cu scopul de a identifica nivelul de corespundere a acesteia cu principiile și cerințele de formă și conținut prevăzute de Legea nr.100/2017 privind actele normative și Metodologia de analiză a impactului de reglementare aprobată prin Hotărârea de Guvern nr.574/2024.

Proiectul de act normativ

1. Propuneri de modificare la Hotărârea Guvernului nr.68/2009 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Făina, grișul și țărâța de cereale”

Proiectul prevede modificarea punctului 1 din anexă: *cuvântul „esențiale” se substituie cu cuvântul „speciale”*. Se recomandă argumentarea în Nota informativă a modificării din cerințe esențiale în cerințe speciale, dar nu excluderea cuvântului „esențiale”, fiind menținut p. 5, care se propune spre abrogare. Obiecție valabilă și pentru modificarea denumirii cap. III în Cerințe speciale, deoarece dacă sunt prevăzute astfel de cerințe speciale, este necesar de prevăzut și cerințe de ordin general sau de efectuat trimiteri la acte care stabilesc astfel de cerințe. Obiecție valabilă și pentru pp. 3.3.4, 6.3.3.

Proiectul prevede expunerea punctului 8 din anexă în redacție nouă: *„8. Siguranța și calitatea produselor este asigurată de către producător/importator la orice etapă a lanțului alimentar. Acest scop poate fi atins prin aplicarea procedurilor bazate pe principiile de analiză a riscurilor și a punctelor critice de control (HACCP) sau în cazul producătorilor de cantități mici – prin aplicarea bunelor practici de igienă.”*. Prevederile respective vor genera costuri pentru agenții economici și acestea necesită a fi reflectate și argumentate în Nota de fundamentare. Obiecție valabilă și pentru pp. 2.3.8, 3.3.5.

Proiectul prevede modificarea punctului 10 din anexă, fiind prevăzut că *originea, calitatea și siguranța materiei prime utilizate la fabricarea produselor cerealiere se confirmă prin certificatul de calitate, emis de către producător, în condițiile articolului 13¹ din Legea nr.306/2018 privind siguranța alimentelor*. Legea nr.306/2018 prevede, că *fiecare lot de produse alimentare autohtone introdus pe piață este însoțit de certificatul de calitate* (alin. (5) al art. 13¹). Legea se referă la certificatul de calitate pentru produsele alimentare, dar nu pentru materia primă utilizată la fabricarea produselor cerealiere și abordarea respectivă nu se acceptă, deoarece vor fi generate costuri nejustificate și neprevăzute de lege.

De asemenea, la p. 10 este prevăzut că *materiile prime utilizate la fabricarea produselor cerealiere trebuie să corespundă cerințelor Reglementării tehnice „Grâul, orzul, ovăzul, secara, porumbul și sorgul alimentar, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.202/2009*. Se recomandă argumentarea în Nota de fundamentare a ezitării modificării Hotărârii Guvernului nr.202/2009 în contextul promovării acestui proiect, care modifică mai multe reglementări tehnice.

Conform p. 1.3.6 din proiect, *la punctul 12, cuvintele „normelor stabilite de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul ocrotirii sănătății” se substituie cu cuvintele „limitelor stabilite de Ministerul Sănătății”*. Propunerile de modificare respective nu aduc clarificări, deoarece prevederile incerte se substituie cu alte prevederi incerte. Se recomandă de a concretiza prevederile în cauză, fiind stabilite trimiteri la norme concrete.

Proiectul prevede completarea anexei cu punctul 15¹, fiind efectuate trimiteri la „Normele Fundamentale de Radioprotecție. Cerințe și reguli igienice (NFRP-2000)”. Se recomandă concretizarea acestor prevederi, fiind prevăzută autoritatea care a aprobat documentul și data aprobării.

Proiectul prevede expunerea punctului 21 din anexă în redacție nouă: „21. *La introducerea pe piață, produsele cerealiere trebuie să fie însoțite de certificatul de calitate în condițiile articolului 13¹ din Legea nr.306/2018 privind siguranța alimentelor. Verificarea indicatorilor de calitate, determinarea formelor de prezentare, etichetare se efectuează de către producător pentru fiecare lot. Verificare indicilor fizico-chimici se efectuează de laboratoare acreditate/atestate în conformitate cu planurile de autocontrol elaborate de către producător/importator.*”. Menționăm, că Legea nr.306/2018 conține prevederi distincte referitor la introducerea pe piață a produselor alimentare autohtone și a produselor alimentare de import (a se vedea anexa) și includerea în un singur punct al proiectului a ambelor grupuri de produse nu se acceptă, deoarece pot apărea situații de interpretări abuzive, care vor genera costuri nejustificate. Obiecție valabilă și pentru p. 2.3.8, 3.3.22, 6.3.16.

Proiectul prevede expunerea punctului 22 din anexă în redacție nouă: „22. *Introducerea pe piață a produselor care cad sub incidența prezentelor Cerințe, atât de producție autohtonă cât și de import, se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr.306/2018 privind siguranța alimentelor și a Legii nr.296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare.*”. Prevederile respective sunt expuse la general și pot crea situații de interpretări discreționare. Se recomandă de stabilit norme de trimitere la prevederi concrete și relevante din legile menționate. Obiecție valabilă și pentru p. 2.3.5., 2.3.8, 3.3.5, 3.3.21, 6.3.9.

2. Propuneri de modificare la Hotărârea Guvernului nr.1323/2008 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Ciuperci. Produse din ciuperci”

Proiectul prevede completarea p. 13 cu enunțul „*Originea, calitatea și siguranța materiei prime utilizate la fabricarea produselor din ciuperci se confirmă prin certificatul de calitate, emis de către producător, în condițiile articolului 13¹ din Legea nr.306/2018 privind siguranța alimentelor.*” Legea nr.306/2018 prevede, că *fiecare lot de produse alimentare autohtone introdus pe piață este însoțit de certificatul de calitate* (alin. (5) al art. 13¹). Legea se referă la certificatul de calitate pentru produsele alimentare, dar nu pentru materia primă utilizată la fabricarea produselor din ciuperci și abordarea respectivă nu se acceptă, deoarece vor fi generate costuri nejustificate și neprevăzute de lege.

3. Propuneri de modificare la Hotărârea Guvernului nr. 1523/2007 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice ”Fructe și legume uscate (deshidratate)”

Proiectul prevede expunerea punctului 57 din anexă în redacție nouă: „57. *Transportarea și depozitarea produselor, trebuie efectuate în conformitate cu Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor, numai cu mijloace autorizate sanitar, care să asigure pe toată perioada acestui proces păstrarea nemodificată a caracteristicilor nutritive, fizico-chimice, microbiologice, precum și*

protecția împotriva prafului, dăunătorilor și a altor surse potențiale de degradare și contaminare.”. Prevederile respective necesită fi concretizate, fiind efectuate trimiteri la norme concrete din Legea 306/2018. Totodată, deoarece sunt menționate mijloace autorizate sanitar, este necesar de prevăzut norma din legea care reglementează eliberare autorizației respective. obiecție valabilă și pentru p.4.3.7

4. Propuneri de modificare la Hotărârea Guvernului nr. 180/2010 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Măsline de masă”

Proiectul prevede expunerea punctului 5 din anexă în redacție nouă: „5. Introducerea pe piață a produselor care cad sub incidența prezentelor cerințe, se efectuează cu respectarea Legii nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor și a Legii nr. 296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare.”. Prevederile respective sunt expuse la general și pot crea situații de interpretări discreționare. Se recomandă de stabilit norme de trimitere la prevederi concrete și relevante din legile menționate. Din această perspectivă, se recomandă revizuirea întregului proiect, fiind prevăzute trimiteri la norme concrete din actul normativ, dar nu trimiteri la general la actul normativ.

Proiectul prevede expunerea punctului 7 din anexă în redacție nouă: „7. Originea, calitatea și siguranța materiei prime utilizate la fabricarea produselor se confirmă prin certificatul de calitate, emis de către producător, însoțit de încercările de laborator în condițiile articolului 13¹ din Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor.”. Prevederile respective nu se acceptă din considerentele expuse supra. Legea nr. 306/2018 se referă la certificatul de calitate pentru produsele alimentare, dar nu pentru materia primă utilizată la fabricarea produselor. Menționăm, că Nota de fundamentare prevede, că *din cauza condițiilor climaterice specifice Republica Moldova nu produce măsline, ceea ce face ca întregul consum intern să depindă de importuri.*

5. Propuneri de modificare la Hotărârea Guvernului nr.1403/2008 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Oțeturi și acid acetic de uz alimentar”

Proiectul prevede expunerea punctului 18 din anexă în redacție nouă: „18. La introducerea pe piață, produsele, inclusiv cele din import, trebuie să fie însoțite de certificatul de calitate, în condițiile articolului 131 din Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor.” Reiterăm, că Legea nr.306/2018 conține prevederi distincte referitor la introducerea pe piață a produselor alimentare autohtone și a produselor alimentare de import (a se vedea anexa) și includerea în un singur punct al proiectului a ambelor grupuri de produse nu se acceptă, deoarece pot apărea situații de interpretări abuzive, care vor genera costuri nejustificate.

6. Propuneri de modificare la Hotărârea Guvernului nr.1402/2007 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Fructe, bace și legume congelate rapid”

Proiectul prevede expunerea punctului 15 din anexă în redacție nouă: „15. Originea, calitatea și siguranța materiilor prime utilizate la fabricarea fructelor, bacelor și legumelor congelate rapid se confirmă prin certificatul de calitate, emis de către producător, în condițiile articolului 131 din Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor.” Prevederile respective nu se acceptă din considerentele expuse supra - Legea nr. 306/2018 se referă la certificatul de calitate pentru produsele alimentare, dar nu pentru materia primă utilizată la fabricarea produselor.

La nota de fundamentare:

• *Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ*

La sub punctul 2.1 este necesar de prevăzut norme din legea/legile, care stabilesc atribuții pentru Guvern de a aproba un astfel de proiect.

La sub punctul 2.2 este prevăzut că *se propune a fi modificate 7 Hotărâri de Guvern:* • *Hotărârea Guvernului nr.1402/2007 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Fructe, bace și legume congelate rapid”;* • *Hotărârea Guvernului nr.1523/2007 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Fructe și legume uscate (deshidratate)”;* • *Hotărârea Guvernului nr.1323/2008 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Ciuperci. Produse din ciuperci”;* • *Hotărârea Guvernului nr.1403/2008 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Oțeturi și acid acetic de uz alimentar”;* • *Hotărârea Guvernului nr.68/2009 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Făina, grișul și tărița de cereale”;* • *Hotărârea Guvernului nr.180/2010 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Măsline de masă”;* • *Hotărârea Guvernului nr.12/2024 cu privire la aprobarea Cerințelor de calitate*

și comercializare pentru materiile grase tartinabile de origine vegetală și/sau animală, destinate consumului uman. Astfel, informația prezentată la acest sub punct necesită a fi revizuită, completată și sistematizată/grupată, fiind reflectate propunerile de modificare a tuturor actelor normative menționate. Separat pentru propunerile de modificare a fiecărui act normativ sau a mai multor acte normative (dacă problemele sunt identice) este necesară prezentarea situației curente în domeniu și a problemelor care se propun a fi soluționate prin intermediul proiectului actului normativ, raționamentul intervenției. De asemenea se vor descrie părțile interesate care sunt afectate de problemă.

•**Obiectivele urmărite și soluțiile propuse**

La acest compartiment este necesar de descris obiectivele urmărite prin adoptarea actului normativ, care sunt legate de situația și problemele abordate. Totodată, obiectivele și rezultatele scontate trebuie expuse în mod măsurabil, realist, cuantificat și fixat în timp. Se va explica cum prevederile proiectului și elementele noi ținesc cauzele problemei.

•**Analiza impactului de reglementare**

La acest compartiment este prevăzut, că *aprobarea proiectului de hotărâre de Guvern are ca scop ajustarea cadrului normativ de implementare necesar pentru asigurarea concordanței cu prevederile legislației în vigoare, fapt care nu va pune presiune financiară asupra producătorilor/importatorilor*. Totuși proiectul prevede obligativitatea certificatului de calitate, alte cerințe și condiții de respectat (spre exemplu respectarea Regulilor privind criteriile microbiologice pentru produsele alimentare, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 221/2009, altor acte normative, obligativitatea transportării în mijloace autorizate, etc.) și se recomandă de a prezenta costurile pentru conformarea respectivă.

La acest compartiment se va prezenta informație referitor la impacturile asupra IMM-urilor, prin care se determină pe cât de disproporționat ar putea fi afectate diferite tipuri de IMM-uri, inclusiv în comparație cu întreprinderile mari.

•**Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ**

La acest compartiment este prevăzut linkul la care poate fi accesată pagina doar cu anunțul privind inițierea elaborării proiectului de hotărâre privind modificarea unor Hotărâri de Guvern, fără a fi prezentat proiectul și nota de fundamentare și se recomandă plasarea pe pagina <https://particip.gov.md> a documentelor respective.

Concluzii și recomandări: *proiectul conține prevederi contrare cadrului legal și se recomandă luarea în considerare a recomandărilor expuse.*

Nota de fundamentare nu conține suficiente informații pentru a stabili oportunitatea soluțiilor propuse în proiect, la fel nu conține toată informația și analiza necesară, astfel corespunde parțial cu cerințele metodologice prevăzute de Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

dna Carolina Linte

A menționat că nu susține proiectul înaintat în varianta actuală.

S-a decis: *nota de fundamentare și proiectul nu se susține (9 - nu se susține; 6 – se susține cu obiecții și recomandări).*

**Vicepreședinte al Grupului de lucru al
Comisiei de stat pentru reglementarea
activității de întreprinzător**

Vladislav CAMINSCHI

Întocmit de Secretarul Grupului de Lucru al
Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător

Snejana Novac